

Is Antwerpen een 'Londen aan de Schelde'?

“Dit is niet te vergelijken met de rellen in Engeland”

Voetbalrellen op de Turnhoutsebaan, drugsproblemen in de Seefhoek. De opstootjes hebben weinig met elkaar te maken, maar voor sommigen lijkt Antwerpen wel ontspoord en zijn rellen zoals in Engeland niet uitgesloten. De deskundigen zijn het daar niet mee eens. Tekst: Ive Van Orshoven | Foto: Dries Luyten

Is er een drugsprobleem in Antwerpen?

Brice De Ruyver is professor in de criminologie aan de Rechtsfaculteit van Gent.

“Ja, ik maak me zorgen over de handel in drugs. Antwerpen is dé cocaïnehaven van West-Europa geworden. Het cocaïnegebruik en de uitzonderlijk hoeveelheid cocaïne in het afvalwater van de stad, is daar een gevolg van. De stad kan daar weinig aan verhelpen. Dat is de taak van de federale overheid: politie, douane en scheepvaartpolitie.”

Kunnen de burgers iets doen? “Meer dan je denkt”, zegt De Ruyver. “Drugs kunnen zwaar wegen op een wijk. Dat de winkeliers van de Seefhoek zich verenigen om de dealers aan te pakken, is een uitstekende zaak. De oprichting van een Buurtinformatienetwerk (BIN) kan veel goed doen. Het belangrijkste is dat de burgers in zo’n situatie weer met elkaar in contact komen. Als dat wegvalt, ontstaan er pas problemen. Dan krijg je echte probleemwijken, zoals

het Brusselse Kuregem. Daar kunnen criminelen zich schuilhouden in de anonimiteit.”

“De rellen in Antwerpen zijn niet te vergelijken met die in Londen”, vindt De Ruyver. “In het Verenigd Koninkrijk werden

“Over de bandel in drugs maak ik me wel zorgen”

Criminoloog Brice De Ruyver

de sociale voorzieningen jarenlang afgebouwd. Bij ons heb je jeugdwerk, straathoekwerk, OCMW’s ... Er zijn weinig groepen in de samenleving waar wij geen binding mee hebben. Dat is essentieel om Londense toestanden te voorkomen.”

Is de Seefhoek een probleemwijk?

Stijn Oosterlynck is professor in de sociologie aan de Universiteit Antwerpen.

Oosterlynck doet al jaren onderzoek in probleemwijk-

ken. “Je moet die wijken vooral ‘arm’ noemen”, vindt hij. “Borgerhout, Antwerpen-Noord, het Kiel: dat zijn in de eerste plaats wijken met een groot armoedeprobleem. Bovendien verbergen die wijken een grote bevolkingsdynamiek. De armen van vandaag zijn niet dezelfde als die van vijftien jaar geleden. Bewoners vinden er goedkope woningen en winkels, hulpverlening en sociale contacten, maar ze verhuizen meestal als ze meer verdienen. Zo’n wijken zijn levensnoodzakelijk voor de dynamiek van een stad.”

Net als Jos Peeters legt Oosterlynck een verband tussen de agressie en een dieper liggende frustratie. “Stedelijk geweld ontstaat meestal op plaatsen waar mensen zich politiek niet vertegenwoordigd voelen. Ze zien ook te weinig kansen om een plaats te verwerven in de samenleving. Uitbarstingen van geweld zijn niet te tolereren, maar het signaal erachter moet je wel ernstig nemen.”

Hoe doet een stad dat best? “Ze moet de sociale functie van die

wijken erkennen en ondersteunen. Ze moet er nadrukkelijk aanwezig blijven door grote investeringen in onderwijs, passende werkgelegenheid en hulpverlening. Alleen zo kan je de frustratie wegwerken.”

Is de jeugd van tegenwoordig ontspoord?

Jos Peeters is psycholoog en heeft meer dan 20 jaar ervaring met moeilijke jongeren.

Borgerhout werd in juni opstellen gezet door relschoppers, na een verloren voetbalwedstrijd. Zijn zij een verloren generatie? “Ik denk het niet. Zij zijn volgens mij typisch jongeren die in hun adolescentie een piek vertonen in crimineel gedrag. Bij de meeste jongeren stopt dat rond hun twintigste. Zij hebben wel degelijk basiswaarden en normen.”

Waarom dan wel rellen in Borgerhout, en niet in Kapellen of Edegem? “Dat ligt voor een groot stuk aan de ouders. In probleemwijken schort er ook vaak iets aan de ouderlijke vaardigheden. Zij zien agressie vaak als een manier om problemen op te lossen. Om de oorzaken aan te pakken, is het volgens mij dan ook beter je tot de ouders te richten. Als je hen ondervraagt over de rol van hun zonen bij de rellen, keuren ze dat